

ДО:

МИНИСТЪРА НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ
Г-Н ГЕОРГ ГЕОРГИЕВ

МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

С копие до:

ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н РУМЕН РАДЕВ

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В
ЧУЖБИНА

МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА КОМИСИЯ ПО
ВЪПРОСИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ НЕДЕЛНИ
УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА

Парламентарни групи:

ГЕРБ – СДС

"Продължаваме Промяната – Демократична
България"

ВЪЗРАЖДАНЕ

"Движение за права и свободи – Ново начало" —
ДПС – Ново начало

"БСП – ОБЕДИНЕНА ЛЕВИЦА"

"Има Такъв Народ"

"Алианс за права и свободи"

ПП МЕС

"ВЕЛИЧИЕ"

ОТВОРЕНО ПИСМО

ОТ

„МАЛКО БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ В ЧИКАГО“

Относно: **АНТИБЪЛГАРСКИ ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ ГЕНЕРАЛЕН КОНСУЛ СВЕТОСЛАВ СТАНКОВ, В ОПИТ ЗА РАЗЕДИНЯВАНЕ НА НАЙ-ГОЛЯМАТА БЪЛГАРСКА ОБЩНОСТ ЧРЕЗ ЗАЛИЧАВАНЕ НА ЕДИН ОТ НЕЙНИТЕ ОСНОВНИ ОБЕДИНИТЕЛНИ ЦЕНТРОВЕ – “МАЛКО БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ В ЧИКАГО”.**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

“Малко българско училище в Чикаго” (наричано по-долу за краткост **МБУ**) е неизменна и основна част от най-голямата общност на българи зад граница. МБУ е основано през 2010 г. и с годините се превръща в едно от най-големите български образователни средища в Чикаго. МБУ се създава като организация с нестопанска цел, регистрирана съгласно законите на щата Илинойс. Училището работи вече повече от десетилетие в служба на една основна цел – да съхранява и развива българския език, култура, история и традиции сред поколенията българи зад граница. Средствата за бюджетиране на МБУ постъпват от различни източници като училищни такси, благотворителни мероприятия, дарения, както и държавна субсидия от Министерство на образованието и науката.

Успехът, който има МБУ в защита на своята кауза се гради на съвременни педагогически методи, двуетично обучение, иновативни програми и богатата културна дейност. МБУ изгражда среда, в която българските деца не само усвояват българския език, но и формират трайно чувство за идентичност, принадлежност и гордост от българските си корени. В момента в МБУ се обучават 629 деца, което е ясен показател за ефективността на учебните методи, отдадеността на преподавателите и активното участие на родителите, както и за значимостта на училището като център за съхраняване и развитие на българския език, култура и идентичност в общността.

От 2019 г. МБУ е и официално лицензиран изпитен център за изпита за печат по двуетичност, след като сключва договор за сътрудничество със Софийски университет „Св. Климент Охридски“, при който Департаментът за езиково обучение и продължаваща квалификация е единственият пълноправен член на Асоциация на европейските езиковите тестови центрове (АЛТЕ) от България. Към днешна дата над 300 деца са получили сертификати по тази програма.

През същата година е създаден Център „Малката България“, който се помещава в закупена от МБУ сграда със средства, събрани със задружни усилия на стотици българи в Чикаго и със заем от МБУ, като в устава му е установено, че Център „Малката България“ винаги ще съществува в полза на българите в Чикаго. Центърът развива богата културна и обществена дейност – театри, концерти, изложби, спортни инициативи и семейни събития, които поддържат общността жизнена, сплотена и активна.

През 2023 г. МБУ разширява мисията си с откриването на „Българска езикова академия“ – дневно начално училище, сертифицирано от Щатския съвет по образование на Илинойс. Стъпвайки върху ценностите на равнопоставеност, приобщаване, прозрачност и разнообразие, МБУ се утвърждава като стълб на българската диаспора, продължаващ родовата памет и свързващ новите поколения с езика и културното наследство на България.

В сградата на МБУ нееднократно са провеждани и избори за институции в Република България, като организацията предоставя безвъзмездно помещения, ресурси и пълна подкрепа на МВНР, за да се гарантира упражняването на избирателните права на българските граждани.

МБУ предоставя информация и възможност за участие на своята официална страница – <https://mbuchicago.com/>.

През всички години на своето съществуване българската общност в Чикаго и в частност МБУ са се радвали на последователна подкрепа, уважение и пълноценно сътрудничество от страна на много български институции и дипломатическото представителство. Професионалната връзка с държавните органи в България, включително Министерството на образованието и науката и министъра на образованието и науката, винаги са били стабилни, конструктивни и взаимно полезни – подкрепа, която е от ключово значение, особено предвид държавната субсидия, осигуряваща устойчивост на българските образователни програми в чужбина. С предходните трима генерални консули МБУ и цялата общност са поддържали отлични взаимоотношения, изградени върху доверие, професионализъм и обща мисия за развитие и единство на общността и за утвърждаване на авторитета на Република България. Благодарение на това разбирателство с институциите, организацията се разрасна, укрепи позициите си и постигна видими резултати, които ясно показват, че усилията си струват и трябва да продължат. За съжаление, тези отлични отношения, насочени в полза на общността, бяха нарушени с назначаването на г-н Светослав Станков като генерален консул преди около 4 години, чиито действия отчетливо се разминават с установената през годините практика на уважение и подкрепа към местната българска общност. Вместо да надгражда постигнатото, той предприема стъпки, с които се опитва да уронва престижа на МБУ и да установява напрежение и разединение в една от най-сплотените български диаспори по света.

През последните години, след назначаването на г-н Светослав Станков като генерален консул, в общността възникнаха редица притеснения, свързани с начина, по който се организират определени инициативи и публични събития и най-вече за начина, по който се управляват финансови средства, предназначени за общността. Наблюдаваме тенденция към поемане на роли и дейности, които традиционно не са част от функциите на консулската служба.

Преди две години ние, представителите на МБУ, изразихме публично своето несъгласие за участие в подобни инициативи и дейности с аргумент, че действията на генералния консул следва да бъдат насочени изцяло в полза на българската общност, а не за частни интереси. Това доведе до допълнително напрежение, като в периода след това започнаха да се появяват публикации в едно

и също медийно издание, свързано с г-н Станков, съдържащи негативни твърдения за МБУ, които са изцяло неверни и с цел да уронят името на организацията, олицетворяваща огромна част от българската общност в Чикаго.

По отношение на "Малко българско училище" и училище „Малката България“ никога не е бил отказван достъп на генералния консул или служители на ГК Чикаго, като дейността на училищата винаги е била осъществявана в пълно съответствие с приложимите нормативни разпоредби и правомощия на ГК Чикаго.

Малка детска академия „Мечо Пух“ – Елк гроув вилидж (наричано за краткост **МДА**) и "Малко българско училище в Чикаго" са две отделни организации, които оперират автономно с подкрепата на българската общност в чужбина – имат различна правосубектност и регистрация. Действията, описани по-долу, се отнасят единствено за Малка детска академия „Мечо Пух“ – Елк гроув вилидж и не засягат "Малко българско училище" и училище "Малката България".

На 14 април 2025 г. ситуацията ескалира, когато генералният консул Станков се включва в онлайн среща на родителския съвет на МДА и започва да иска лични данни на децата. Следва продължителна разправа с родителите, в резултат на която той е принуден да излезе от срещата. Възмущението сред родителите е огромно.

Напрежението се засили още повече на следващия ден, когато г-н Станков посещава МДА – образователно звено, регистрирано и подлежащо на законите на щата Илинойс. По време на посещението си там той предприема действия, неприемливи за неговото положение, длъжност и функции – включително провеждане на негативно насочени разговори с децата, които са възприети като опит за събиране на информация за семейства от български произход, действия, които не са в съответствие с дейността на генералния консул. Това събитие предизвиква сериозна загриженост сред родителите и цялата общност, като отново поставя под въпрос добродетелните цели на подобни стъпки.

Действията на генералния консул са детайлно констатирани от местните органи на полицията в документ „case report“ от 19.08.2025 г., в който е установено, че генералният консул е осъществил неправомерно влизане в частна собственост (trespassing) съгласно приложимия щатски закон.

Функциите на генерален консул Станков са конкретно определени в чл. 24 от Постановление на МС № 90 от 29 май 2018 г. за българските неделни училища в чужбина. Те не могат да се тълкуват разширително. Освен това, функциите, посочени в чл. 24 от Постановлението, трябва да се изпълняват по установен и официален ред – чрез комуникация с официални представители на организацията и предоставяне и проверка на документация. Те не включват притесняване на деца, които трябва да са най-малко засегнати от подобни ситуации.

Във връзка с този случай още същия ден е подаден сигнал до МВНР от МДА с входящ номер 25ПР-1432/16.04.2025 г. Въпреки това, видимо няма промяна в недобросъвестното поведение на действащия генерален консул. Сигналят е придружен от подписка на всички родители на децата от МДА, които възразяват

срещу грубото отношение на генералния консул и опитите му да събира лични данни на деца. В продължение на негативната родителска реакция МДА бяха принудени да изискат от МОН да ги изключи от списъка на българските неделни училища в чужбина за учебната 2025/2026 г., с цел ограничаване последващи и бъдещи действия на генералния консул, водещи до потенциално засягане на лични данни на деца. В резултат на това Малка детска академия "Мечо Пух" беше извадена от горния списък. Това обстоятелство няма никаква връзка с дейността на "Малко българско училище" и училище "Малката България" и тяхното място в утвърдения от министъра на образованието и науката списък.

Вследствие на липсата на каквато и да е реакция от страна на МВНР, е подаден сигнал от МДА към отдела по дипломатическа сигурност към Държавния департамент на САЩ. Причината за техните притеснения е фактът, че г-н Станков не изпълнява основните си функции като генерален консул – а именно опазване и защита на интересите на изпращащата държава и на нейните физически и юридически лица. По време на посещението си той явно надхвърля предоставените му по закон правомощия и действа извън рамките на своята компетентност.

Отново подчертаваме, че описаните по-горе действия на генералния консул предизвикаха изключително остра реакция у родителите на децата, посещаващи МДА. Затова беше изпратено посоченото по-горе писмо..

Тези действия ескалират до настоящия момент, в който генералният консул Станков изпраща официално предложение до Междуведомствена комисия по въпросите на българските неделни училища в чужбина (**Комисията**), чиято работа е да отпрати информирано предложение до Министъра на образованието и науката в Република България за предприемане на действия спрямо ситуации, свързани с български неделни училища зад граница. В съответствие с темата е проведена среща на Комисията, на която не е допуснато участието на представители на МБУ, въпреки че именно неговата съдба следва да бъде решена. Във връзка със заседанието беше изпратено писмено запитване до Комисията за участие и желание за оказване на съдействие във връзка с изясняване на ситуацията и съответно решаване съдбата на училищата. Така беше входирано заявление с вх. № 17-215/03.11.2025 г. за достъп до заседанието на Комисията, като изрично беше изразено притеснението относно представянето на неточна и подвеждаща информация. Отговорът беше негативен, като категорично бе отказан достъп на представител на организацията МБУ до заседанието на Комисията. До момента липсва яснота относно начина, по който Комисията е събрала информация, на какви факти е базирала своите изводи и налице ли е реална проверка на обстоятелствата. Има основание пред нас да се появят закономерни въпроси дали Комисията разполага с пълната картина или се доверява едностранчиво само на информация, предоставена от генералния консул, без да потърси нашата позиция или разяснения и без да се вземе предвид, че в нашата организация се обучават над 600 деца.

Самият процес на работа на Комисията също буди дълбоко недоумение – не бяхме поканени на заседание, нито на консултации, не ни бе предоставена възможност да представим документи, обяснения или да предоставим мнение на

поставени твърдения, не бяха извършени и проверки на място. Практически бяхме изключени от процедурата, която пряко засяга нашата дейност, нашите ученици и бъдещето на българската общност. Това поставя под съмнение прозрачността и справедливостта на предложенията и създава усещане за „процес без процес“, при който засегнатата страна няма право да се защити, да бъде изслушана или да участва под каквато и да било форма. По този начин е накърнено едно основно право, което е не само конституционно, но и закрепено в редица международни актове, а именно правото на защита.

Вследствие на проведеното заседание Комисията е излязла с официално предложение към министъра на образованието и науката. Министърът от друга страна въз основа на предложението издаде Актуализиран списък на българските неделни училища в чужбина за учебната 2025/2026 г., утвърден със Заповед № РД09-3568/20.11.2025 г., в който училищата, които бяха вписани в организацията „Малко българско училище в Чикаго“, бяха заличени.

Последиците от неприемливите постъпки на генералния консул Станков води до невъзможност усилията, които полагат повече от 600 деца, да бъдат официално удостоверени и би довело до прекъсване на връзката им с Родината. Заличаването от списъка води до спиране на държавната субсидия, предоставяна от МОН, включително и връщане на вече получена такава на първи транш за учебната 2025/2026 г. Тази подкрепа, която МБУ получава е от съществено значение, за да бъде осигурено достъпно и качествено образование на българските деца в чужбина.

За българската общност в Чикаго подкрепата от Министерството на образованието и науката не е формалност, а жизненоважен механизъм за пълния обем на училищните функции. Субсидията покрива важна част от разходите на организацията, без които учебният процес, материалната база, квалифицираните преподаватели и достъпът на децата до качествено обучение по български език, история, география и други предмети биха били чувствително ограничени. МБУ функционира като организация с нестопанска цел и няма собственик или източник на печалба, поради което финансовата подкрепа от държавата е не просто помощ, а фундамент, върху който стъпва цялата дейност.

Реализирането на предложението на Комисията ще накърни най-важното, което МБУ защитава — съхранението на българската идентичност, език и принадлежност. Историческият опит ясно показва, че при прекратяване на дейността на утвърдени училищни общности децата рядко се пренасочват към други образователни структури. В повечето случаи те прекратяват обучението си на български език изцяло, изгубвайки връзка с корените си, с нашата история, с езика на родителите и предците си. Резултатът е болезнено предвидим — загубата на цяло поколение български деца, които постепенно се отдалечават от своята културна и национална идентичност.

Да се допусне подобна съдба за най-голямата българска общност зад граница би означавало трудът на стотици учители, доброволци, родители и институции — труд, доказал своята ефективност и обществена значимост, да бъде компрометиран поради лични интереси и необосновани твърдения на един

единствен човек. Няма нито една разумна, фактическа или обществена причина да бъде преустановена дейност, която видимо работи, дава резултати и служи като пример за национално единство зад граница. Именно поради тези обстоятелства и поради факта, че сме убедени в настъпилата несправедливост и незаконосъобразност на изключването на училищата от Списъка, сме предприели мерките, които законът ни предоставя при незаконосъобразен акт на институция, а именно обжалване по съдебен ред.

МБУ получава силната и недвусмислена подкрепа на своята общност. Родители, обществени организации и хора от общността вече публично заявиха, че застават зад нас и нашата мисия. Петицията в подкрепа на училището продължава да събира подписи и се превърна в символ на солидарност и общностна ангажираност – до момента над 690 души вече са заявили подкрепата си, като броят им нараства с всеки изминал час.

Подкрепата на каузата може да бъде проследена чрез следния линк <https://www.peticia.com/lbs>

Молим Министерството на външните работи в качеството си на ресорен орган да се запознае с действията на генералния консул Светослав Станков и да извърши комплексна оценка на извършваните от него функции и по-конкретно да установи дали е надлежно упражняване на функции и/или превишаване на правомощията му, включително да бъде отчетено негативното влияние на предприетите от него действия спрямо българската общност и дейността на МБУ.

Молим министъра на образованието и науката да се запознае в детайли от текущата дейност на МБУ, включително образователните програми, културните инициативи, нивото на посещаемост и значимите резултати, постигнати през годините, включително и фактите по спазване на всички задължения записани в Постановление № 90 на МС от 29.05.2018 г. за българските неделни училища в чужбина. В резултат на това да преразгледа своето решение, обективизирано в Заповед № РД09-3568/20.11.2025 г. и да отмени или измени изцяло или отчасти своята Заповед в частта относно училищата под егидата на МБУ, след като отчете реалния принос на организацията за съхраняване на българския език, култура и идентичност сред децата на българската общност зад граница, а не да се рискува българската идентичност на стотици деца за сметка на лични цели.

С УВАЖЕНИЕ:

Георги Петров

Digitally signed by Георги Петров
Date: 2025.11.28 10:13:19
+02'00'

**Борда на директорите на „Малко българско училище в Чикаго“
чрез изпълнителния директор**